

BISPERÆKKEN 1022 – 2022

Gerbrand ca. 1022-1029/30
Avaco/Aage ca. 1030- sidst i 1050erne
Vilhelm ca. 1060-1073/74
Svend Nordmand 1074-1088
Arnold 1088-1124
Peder 1124-1134
Eskil 1134-1137
Ricco/Rike 1137-1138/39
Asker/Asser 1139-1158

Absalon 1158-1191

Peder Sunesen 1191-1214
Peder Jakobsen 1214/15-1224/25
Niels Stigsen 1225-1249
Jacob Erlandsen 1249-1254
Peder Bang 1254-1277
Stig (usikkerhed m. h. t. navn) 1278-1280
Ingvar (usikkerhed m. h. t. navn) 1280-1290
Johan / Jens Krog 1290-1300
Oluf 1301-1320

Johan / Jens Hind 1321-1330
Johan / Jens Nyborg 1330-1344
Jakob Poulsen 1344-1350
Henrik Ge(e)rsen 1350-1368
Niels Jepsen Ujfeldt 1368-1395

Peder Jensen Lodehat 1395-1416

Jens Andersen Lodehat 1416-1431
Jens Pedersen Jernskæg 1431-1448
Oluf Daa 1449-1461
Oluf Mortensen 1461-1485
Niels Skave 1485-1500
Johan Jepsen Ravensberg 1500-1512
Lage Urne 1512-1529
Jochim Rønnow 1529-1536

Peder Palladius 1537-1560

Hans Albertsen 1560-1569
Povl Johan Madsen 1569-1590
Peder Wijnstrup 1590-1614
Hans Poulsen Resen 1614-1638
Jesper Brochmand 1638-1652
Hans Hansen Resen 1652-1653
Laurids Scavenius 1653-1655
Hans Svane 1655-1668
Hans Wanda 1668-1675
Hans Bagger 1675-1693
Henrik Bornemann 1693-1710

Chr. Vill. Worm 1710-1737
Peder Hersieb 1737-1757
Ludvig Harboe 1757-1783
Nic. Edinger Balle 1783-1808

Fr. C. Münter 1808-1830

P. E. Müller 1830-1834
Jacob Peter Mynster 1834-1854
Hans Lassen Martensen 1854-1884
Bruun Juul Fog 1884-1895
Thomas Skat Rørdam 1895-1909

Peter Madsen 1909-1911
Harald Ostenfeld 1911-1922
H. Fommesbech-Wulff 1923-1934
Axel Rosendal 1935-1953
Gudmund Schiøler 1953-1969
Hans Kvist 1969-1980
Bertil Wiberg 1980-1997
Jan Lindhardt 1997-2008
Peter Fischer-Møller 2008-

Absalon (1158 til 1192)

Nok den mest kendte og magtfulde af Roskildes biskopper. Han var samtidig ærkebiskop af Lund fra 1178 til 1201. Han uddannede sig i Paris, var rig og magtfuld – både kirkefader og politiker. Han var Kong Valdemar den Stores rådgiver og især kendt for at drage på korstog mod venderne. Han byggede bispeborgen, der er forgængeren til Det Gule Palæ, byggede videre på domkirkerne i Roskilde og Lund, opførte Æbelholt Kloster og Sorø Kloster og Klosterkirke samt flere andre kirker. Han stod bag den Sjællandske Kirkeret fra 1171. Han har lagt navn til Absalonbuen, der blev bygget omkring år 1200 for at forbinde domkirken og bispeborgen – i dag Det Gule Palæ.

Peder Jensen Lodehat (1395-1416)

Oprindelig kannik i Roskilde, men blev ved Dronning Margrethe den førstes tiltrædelse som regent hendes trofaste rådgiver og kansler. Dermed en af hovedarkitekterne bag Kalmarunionen – og måske forfatteren bag unionskontrakten. Var biskop først i Växjö, så Århus og til sidst i Roskilde. Skaffede Roskilde Stift stor rigdom og understøttede Margrethe den første økonomisk. Han stod også bag flytningen af dronningens gravsted fra Sorø til Roskilde Domkirke. Han lod opføre Skt. Sigfrids Kapel i nordre tårn i domkirken, hvor han selv er begravet. Opførte tillige herregården Gjorslev på Stevns.

Peder Palladius (1537-1559)

Uddannet hos Luther og Melancthon i Wittenberg. Første biskop efter reformationen og primus motor i at få omvendt danskerne til den evangelisk-lutherske tro. Hans indsats som kongens rådgiver, som professor ved universitetet, som forfatter af kirkens første alterbog og mange andre skrifter, kan vanskeligt overvurderes. Men vigtigst af alt står hans visitatser rundt til samtlige sogne på Sjælland – og den visitatsbog han førte, som er bevaret for eftertiden.

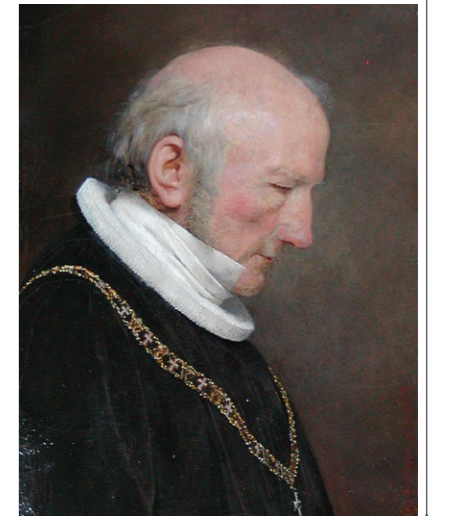
Jesper Brochmand (1638-1659)

Uddannet i Holland, rektor på Herlufsholm, hvor han selv havde gået som barn, senere professor i teologi ved Københavns Universitet og biskop fra 1639. Hovedmanden bag den danske ortodoksi og 1600-tallets betydeligste danske teolog. Forfatter til et utal af lærde skrifter, hvoraf særligt hans prædikensamling, "Huspostil", blev en normgivende andagtsbog til langt op i 1800-tallet. Lærer og senere rådgiver for Christian d. 4. En nidkær kæmper mod katolicismen og havde et stort fokus på kirketugt.

Friederich Münter (1808-1834)

Dygtig videnskabsmand med interesse for alle universitære fag – herunder også naturvidenskabelige. Særlig indsats inden for kirkehistorie og arkæologi. Uddannet og berejst i hele Europa, og i 1788 professor i teologi. Stod bag oprettelsen af Nationalmuseet (1808), Pastoralseminariet (1809), Sjællands Stiftsbibliotek (1812) samt Bibelselskabet (1814). Rummelig under vækkelsesnes frembrud. Et enormt forfatterskab inden for teologi, filosofi, filologi, arkæologi, historie og numismatik. Eget bibliotek på mere end 15.000 bind og uden sammenligning den bedste uddannede nogensinde på Roskildes bispestol.

Jacob Peter Mynster (1834-1854)

Lærd teolog, hofprædikant, lærer ved Pastoralseminariet samt medopretter af Bibelselskabet, inden han blev biskop. Kæmpede for at bevare den klassiske dannelse. Skulle forsvare statskirken mod vækkelsesnes frembrud og de kirkelige retningers konsolidering. Kierkegaard og Grundtvig havde et særlig problematisk forhold til Mynster. Han var en dygtig administrator og en flittig visitator. Han forsøgte at holde sammen på kirken ved at bekæmpe reformer og satte det fælles foran den enkeltes ret. Hans store forfatterskab og hans evne som prædikant har ydet stor indflydelse på både samtiden og eftertiden.